

A tudományos könyvtárak bizonyítékalapú gyakorlata a mindennapokban – könyvismertetés

Sirató Ildikó¹

¹ Országos Széchényi Könyvtár
sirat.ildiko@oszk.hu

Beérkezett: 2026. 02. 20. / Elfogadva: 2026. 02. 20. / Publikálva: 2026. 03. 04.

Wiley, C. W., Click, A. B., Houlihan, M. (eds.) (2023) *Everyday Evidence-Based Practice in Academic Libraries: Case Studies and Reflections*, Chicago, Association of College and Research Libraries, ISBN 978-0838-939857

tudományos könyvtárak, szolgáltatások, munkaszervezés, hatékonyságnövelés, esettanulmányok, módszertani példák

Az Amerikai Egyetemi és Kutatókönyvtárak Szövetsége kiadásában megjelent impozáns terjedelmű tanulmánykötet fókuszában – amint azt a bevezetőben (VII–XI.) a szerkesztők megfogalmazzák – a tudományos könyvtárak mindennapi, folyamatos alapműködésének legfontosabb jegye a bizonyítékalapú gyakorlat fejlesztése, azaz a feedbackekre, a visszacsatolásokra történő adekvát reflektálás, az olvasói-kutatói igények alapos és pontos fölmérései eredményeinek beépítése a mindennapi működésbe. A könyvtár szolgáltatásainak és programjainak hatása, az intézmény beágyazottsága az adatoknak és tényeknek, a jól artikulált vélemények tapasztalatainak összegyűjtése, elemzése és a konklúziók levonása meghatározzák az adott intézmény működését annak minden szintjén.

A kötet öt nagy fejezetbe rendezett huszonkét dolgozata könyvtári esettanulmányokat közöl s jut elméleti, tudásstruktúráról következtetésekre. E folyamat során az itt olvasható tanulmányok maguk is „bizonyítékként” építhetők be a tudományos könyvtárak működési gyakorlatába.

A legterjedelmesebb első fejezet (p. 13–140) elé került a bizonyítékalapú könyvtári működési gyakorlat mint módszer ismertetése. Maga a fejezet hét írást tartalmaz, a felhasználókat vizsgálja, és azt, miképpen tudja a könyvtár támogatni a tanulást, később a tudományos kutatást különböző módokon, eszközökkel és platformokon. A tanulmányok közlik a felmérések, kutatások módszertanát és eredményeit, gyakran formalizált statisztikai adatokkal, táblázatokkal és minden esetben továbbvezető szakirodalom-jegyzékkel. A szerkesztőkön kívül negyvenhét szerző munkája olvasható a kötetben, amelynek második fejezete (p. 143–197) a könyvtármenedzsment kérdéseit, lehetőségeit vizsgálja a stratégiai tervezéstől annak gyakorlatba helyezett megvalósításáig, a válságkezelés időgazdálkodásának kérdéseitől az új arculat kialakításának alapjait.

A dolgozatok harmadik csoportja (p. 201–248) az oktatás- és tanulássegítő metódusokkal foglalkozik, új kontextusba helyezve az információáramlási folyamatok irányítási lehetőségeit. A tanulmánykötet negyedik részében (p. 251–295) a különböző speciális gyűjtemények kezeléséről, értékeléséről olvashatunk, ismét csak erős kutatómódszertani mintaanyaggal. Az utolsó, ötödik fejezetben (p. 299–338) a nyílt hozzáférés (Open Access) adatvezérelt elemzése során képet kapunk három egyetem (Texas Tech University, Indiana University East, Oklahoma State University) könyvtárának a gyakorlatáról.

A kötetet záró írás (p. 341–354) összegzi az esettanulmányokból és a módszerek ismertetéséből levonható következtetéseket, miszerint az adatok elemzésével kialakított gyakorlatokat mint kritikailag reflektált szerkezeti mintákat lehet beépíteni, honosítani az egyes, nagy változatosságot mutató könyvtártípusok és könyvtárak mindennapi gyakorlatába, ezzel növelve a felhasználói elégedettséget, a működés strukturáltságát és hatékonyságát. A fölmérések és elemzések adatai, bizonyítékai tehát nem pusztán öncélú statisztikai táblázatok vagy ábrák, hanem lényegében útmutatók, „térképek”, amelyek a hatékony és sikeres működés felé vezetnek minket.